

WERKGEMEENSCHAP VLAANDEREN
MORGEN, politieke denktank, opgericht in 1979 op initiatief van **Hugo Schiltz**.

Luidens haar beginselverklaring werd de werkgemeenschap opgericht als een "onafhankelijke denkgroep", "in volle onafhankelijkheid van politieke partijen, drukings- of belangengroepen" met als doel "een kritische, toekomstgerichte reflectie op gang te brengen over V.B. en Vlaamse politiek". Haar mate van onafhankelijkheid moet evenwel worden gerelativeerd vanuit de context van haar oprichting. De Werkgemeenschap zag het licht na de kater die het Egmontpact bij de Volksunie (VU) en haar voorzitter Schiltz had nagelaten. De compromisbereidheid en de regeringsdeelname van de VU leidden immers tot de oprichting (in 1977) van twee Vlaams-nationale scheurpartijen – de Vlaamse Volkspartij van Lode Claes en de Vlaams-Nationale Partij van Karel Dillen – die een kartel vormden bij de verkiezingen van december 1978. Als onbetwistbare leider van het Vlaams Blok drukte Dillen een uiterst rechtse maatschappelijke stempel op de partij. Dit alternatief voor de Vlaams-nationalistische kiezer was de aanleiding voor de stichting van de Werkgemeenschap als een promotor van het progressief-democratische Vlaams-nationalisme. Dit wordt bevestigd door de achtergrond van de leden van de Werkgemeenschap. Voor de promotie van het debat over het aan autonomie groeiende Vlaanderen startte de Werkgemeenschap onder meer een gelijknamig tijd-

schrift, ontmoetingsdagen en colloquia op. De continuïteit werd vooral gegarandeerd door *Vlaanderen Morgen* dat vanaf 1980 aanvankelijk driemaandelijks verscheen. Soms, zoals in 1984, verschenen er extra-edities. De redactiesamenstelling, die slechts vanaf 1982 werd opgenomen, wijzigde geregeld. Begin 1987 werd het hoofdredacteurschap, bekleed door Henri-Floris Jespers, opgeheven. Vanaf dan nam Veerle Schiltz het redactioneel coördinatiewerk op zich, op haar beurt sinds het september-oktobernummer van 1993 hierin opgevolgd door Hugo Lauwers. De opinie van de Werkgemeenschap wordt verwoord via de redactionele bijdrage per nummer. Hierin wordt de verdediging opgenomen van de stokpaardjes van de denkgroep. Daartoe behoren de regelmatige pleidooien voor een meer pluralistisch Vlaanderen. Deze pluralistische apologie kent een opportunitetsgrond in de frustratie omwille van de zwakke Vlaams-nationalistische institutionele verankering. Tegelijkertijd getuigt ze echter ook van de democratische aspiraties van de redactie, die het debat over de invulling van de Vlaamse autonomie in alle openheid wenst aan te gaan. Analoom aan de verdediging van de pluraliteit binnen Vlaanderen, zet de redactie zich ook achter de verdediging van de volkerenpluraliteit in de internationale context. De toepassing van het subsidiariteitsprincipe moet toelaten problemen op het meest geëigende niveau op te lossen. De redactionele opstelling wordt geschraagd door enkele 'vaste' rubrieken, waaronder die van Candide – waarachter vermoedelijk Jespers schuilgaat – (1980-1987) en Marnix (1987-1988). Van deze rubrieken rest thans nog slechts de column van Roskam (1982-). In het blad verschenen intussen tal van artikels van redactieleden en anderen over een brede waaier van voor de toekomst van Vlaanderen belangrijke maatschappelijke aandachtspunten. In de loop van de jaren werden er in dat verband ook talrijke boekbesprekingen opgenomen.

GUY LEEMANS